

درستنامه‌ی کامل

تمرین‌های تشریحی

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

پاسخ‌های کاملاً تشریحی

ادبیات موضوعی دهم

قابل استفاده برای
دانش آموزان پایه دهم
و داوطلبان آزمون سراسری دانشگاه‌ها

مؤلف:

علیرضا عبدالمحمدی

سرشناسه

: عبدالمحمدی، علیرضا، ۱۳۵۵-

عنوان و نام پدیدآور : ادبیات موضوعی دهم، قابل استفاده برای دانش آموزان پایه دهم و داوطلبان آزمون

سراسری دانشگاه ها / مؤلف: علیرضا عبدالمحمدی

مشخصات نشر : تهران: نشر الگو

مشخصات ظاهری : ۴۵۶ ص.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۹۵۰-۴۷-۰

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت : فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است.

شماره کتابخانه ملی: ۳۱۱۴۹۱۷

ادبیات موضوعی دهم

www.olgoobooks.ir

ناشر	:	الگو
مدیر مسئول	:	محمد حسین متولی
مؤلف	:	علیرضا عبدالمحمدی
تصویر ساز	:	سعید نوروزی
حروف چینی و صفحه آرایی	:	الگو
مدیر تولید	:	مرتضی فخری
نوبت چاپ	:	اول - ۱۳۹۵
تیراژ	:	۲۵۰۰ نسخه
قیمت	:	۲۰۰۰۰ تومان
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۷۹۵۰-۴۷-۰

کلیه ی حقوق این اثر متعلق به انتشارات الگو است و هر گونه نسخه برداری و برداشت به هر صورت و شیوه به موجب بند ۵ از ماده ی ۲ قانون حمایت از ناشران قابل پیگرد است.

آدرس انتشارات: تهران، میدان فاطمی، خیابان بیستون، کوچه ی دوم الف، پلاک ۹

تلفن: ۸۸۹۹۳۰۳۰

مقدمه مؤلف

به نام خدایی که در این نزدیکی است

تقدیم به نیما یوشیج که چشم ما بود

ای کاش کنگور با ازیات شروع نمی شد
آدم چگونه بعد از پیدا کردن پارادوکس کیسوانت

حسن تعلیل قوت

ایوان پشیمان نگرانت

استعاره لعنت

تشبیه زعفران پانهات

و من همیشه سقانت

می توان تست قرابت زد؟

کتاب درسی فارسی هم فارسی ۱ دوره دوم متوسطه که برای اولین سال وارد نظام آموزشی شده است کتابی است که بی شک نیاز شرح و توضیح و دسته بندی و مطالب تکمیلی برای فهم بیش تر و ایجاد ارتباط مناسب تر دارد.

کتاب پیش رویتان که به همین منظور بسبک و ترکیب کاملاً متفاوت و موضوعی تألیف شده است، شامل هفت فصل است:

فصل اول: لغت و املا ← مرتبط با قلمرو زبانی

در این فصل به صورت درس به درس تمام لغات معنی شده در واژه نامه (که آن ها را ستاره دار نامیده ام) و لغات معنی نشده (که آن ها را بی ستاره نامیده ام) را آورده ام. هر واژه ای در هر جای درس بوده مورد توجه قرار گرفته است، شامل اصل درس، کارگاه متن پژوهی، گنج گامت روان خوانی، شعرخوانی و حتی تحلیل فصل و گونه شناسی.

سعی کرده ام لغاتی را که خود کتاب معنی نکرده به طور مفصل توضیح دهم و چنان معنی برایشان بیاورم. کلمات و ترکیبات مهم املائی پس از معنی لغات قرار گرفته است و کلماتی را که شباهه املائی دارند کنارشان قرار داده ام تا در مقایسه کلمات، املائی آن ها بهتر و راحت تر جا بیفتد.

پس از پایان لغت و املاهای درس ها، متون خارج کتاب املائی که عموماً از گلستان سعدی برگزیدم (متونی که کلمات مهم املائی شان ارتباط با کتاب درسی دارد) برای تمرین املا، قرار داده شده است تا عمق و تسلط کافی حاصل شود.

در پایان فصل اول، تست های درس به درس و کلی لغت و املا آورده ام و توصیه می کنم پس از تسلط بر تمام نکات درسی، آن ها را بزنید.

فصل دوم: قرابت معنایی ← مرتبط با قلمرو فکری

در این فصل به صورت درس به درس، ابتدا خلاصه هر درس را آورده‌ام و سپس مفاهیم مهم آن درس را به‌مورد توضیح داده شده و نمونه‌های کتابی و فراکتابی (ابیات و عبارات معادل از خارج کتاب) برای آن‌ها قرار داده‌ام.

در توضیح مفاهیم هم اصل درس و هم متن‌های روان‌خوانی و اشعار شعر خوانی آورده شده و هشت گنج حکمت موجود در کتاب درسی به دلیل اهمیت بسیار مفاهیم، جداگانه و پس از درس مربوط به آن، توضیح داده شده است.

پس از هر درس، سه بخش مهم «چند انتخابی» قرار دارد که شامل چندین بیت و عبارت است و خواسته شده تعداد مشخصی از آن‌ها را با مفاهیم آن درس ارتباط دارند انتخاب شوند.

تمرین‌های چند انتخابی در نظام‌های مدرسه آموزشی دنیا به‌عنوان راهکاری مفید برای عمق‌دهی و افزایش تسلط، کاربرد فراوان دارند.

فصل سوم: تاریخ ادبیات

با توجه به کم بودن تاریخ ادبیات در کتاب درسی دهم، می‌باید به‌عنوان یک مکمل، تاریخ ادبیات ابتدای درس‌ها، کل تاریخ ادبیات را در جدول‌هایی آورده‌ام. پس از آن، تحلیل فصل‌ها را به‌عنوان «شناسی» (که در آخر هر فصل آمده) به‌صورت اینفوگرافی قرار داده شده که یادگیری را آسان می‌کند.

جدول شخصیت‌های شاهنامه فردوسی و بعد از آن، شش کارتون از تاریخ ادبیات‌های موجود در کتاب، اثر دوست هنرمندم، سعید نوروزی، در این فصل قرار دارد.

در پایان این فصل، تست کلی تاریخ ادبیات به گونه‌ای که تمام مطالب را پوشش دهد گذاشته‌ام.

فصل چهارم: دستور ← مرتبط با قلمرو زبانی

از آن‌جا که مطالب دستوری کتاب‌های جدید (پایه‌های هفتم تا دهم) به‌طور پراکنده و در جاهای مختلف آمده، تمام سعی خود را کردم که دسته‌بندی‌های مناسب انجام شود. این دسته‌بندی‌های سیزده‌گانه با نگاه به گذشته و با استفاده از مثال‌های متعدد از کتاب درسی به همراه تمرین‌ها و تست‌ها آورده شده است. بدیهی است در مواردی، دستور نظام جدید آموزشی با دستور نظام قدیم، تفاوت‌ها بلکه تضادهایی دارد که سعی در توضیح و یک‌دست‌سازی و عمق‌بخشی مطلب کرده‌ام.

فصل پنجم: آرایه‌های ادبی ← مرتبط با قلمرو ادبی

در این فصل تمام آرایه‌هایی که دانش‌آموزان در سال‌های هفتم تا دهم به‌طور پراکنده خوانده‌اند دسته‌بندی، توضیح و تشریح شده است.

مثال‌های آورده شده را بیش‌تر از خود کتاب درسی دهم انتخاب کرده‌ام تا ارتباط و عمق مناسبی با مطلب اصلی ایجاد شود.

پس از هر آرایه تست‌هایی قرار داده‌ام که به یادگیری کمک بیش‌تری می‌کند و در پایان فصل، تست کلی آرایه قرار دارد.

فصل ششم: پاسخ تشریحی و چند انتخابی‌ها

تمرین‌های فراوانی که در لابلای تمام فصل‌ها بوده است در این قسمت پاسخ داده شده است.

فصل هفتم: پاسخ تشریحی تست‌ها

در این فصل تست‌های درس به درس و کلی لغت و املا، تست‌های فصل به فصل قرابت معنایی، تست‌های کلی تاریخ ادبیات، تست‌های موضوع به موضوع دستور، تست‌های بحث به بحث و کلی آرایه‌های ادبی، پاسخ کاملاً تشریحی یافته‌اند.

.....

لازم است در پایان تشکر فراوان نمایم از:

۱- جناب مهندس متولی مدیریت نشر الگو برای همراهی با این کتاب و ضوعی و زمینه‌سازی مناسب برای تولید کتاب

۲- کارکنان عزیز نشر الگو که تلاش بی‌وقفه و شبانه‌روزی برای تولید این کتاب انجام دادند؛ خانم‌ها و آقایان: مختار، نوری، محمودی، فتحی، مرادی، فجری، تقوی، رسولی، نوریان، اندی ...

۳- دوستان بسیاری که مشورت‌های مشفقانه‌ای به من دادند، آقایان: علی عسگری، مصطفی ناکبازان، عباس نادری و ...

نیوتن و تمام قوانین جهان

برای دوره‌ای است که عاشق نباشی

وقتی به تو فکر می‌کنم

قلبم به عوالی چشمم سترگ می‌کشد ...

علیرضا عبدالمحمدی

فهرست

فصل دوم ← قرابت معنایی

۱۰۲	ستایش
۱۰۵	درس اول
۱۰۸	درس دوم
۱۱۳	درس سوم
۱۱۵	درس چهارم
۱۱۶	درس پنجم
۱۲۰	درس ششم
۱۲۵	درس هفتم
۱۳۲	درس هشتم
۱۳۷	درس نهم
۱۴۱	درس دهم
۱۴۷	درس یازدهم
۱۵۱	درس دوازدهم
۱۵۴	درس سیزدهم
۱۵۸	درس چهاردهم
۱۶۱	درس پانزدهم
۱۶۲	درس شانزدهم
۱۶۷	درس هفدهم
۱۷۱	درس هجدهم
۱۷۷	نیایش
۱۸۲	تست قرابت معنایی

فصل اول ← لغت و املا

۲	نیایش
۴	درس اول
۷	درس دوم
۱۴	درس سوم
۲۰	درس چهارم
۲۱	درس پنجم
۲۶	درس ششم
۳۰	درس هفتم
۳۳	درس هشتم
۳۶	درس نهم
۴۲	درس دهم
۴۹	درس یازدهم
۵۴	درس دوازدهم
۶۰	درس سیزدهم
۶۴	درس چهاردهم
۶۵	درس پانزدهم
۷۰	درس شانزدهم
۷۳	درس هفدهم
۷۸	درس هجدهم
۸۰	متون املائی خارج کتاب
۸۳	تست لغت و املا

فصل سوم + تاریخ ادبیات

جدول تاریخ ادبیات	۲۰۶
تحلیل فصل و گونه‌شناسی	۲۰۹
شخصیت‌های شاهنامه	۲۱۷
کارتون	۲۱۸
تست کلی تاریخ ادبیات	۲۲۴

فصل چهارم + دستور

نقش کلمات	۲۳۰
سامان واژه	۲۴۱
فعل	۲۵۰
اجزای اصلی جمله	۲۵۶
گروه اسمی	۲۶۳
انواع واو	۲۷۰
جهش ضمیر	۲۷۲
حذف	۲۷۴
واژه‌های دو تلفظی	۲۷۸
جمله ساده و غیرساده	۲۷۹
شیوه بلاغی	۲۸۲
تحول معنایی واژه‌ها	۲۸۵
تحول نوشتاری کلمات	۲۸۷

فصل پنجم + آرایه‌های ادبی

حسن آمیزی	۲۹۰
تشبیه	۲۹۲
ایهام	۲۹۹
سجع	۳۰۴
تضمین	۳۰۷
تضاد	۳۰۹

کنایه	۳۱۵
مجاز	۳۲۳
اغراق	۳۲۸
جناس	۳۳۱
تمثیل	۳۳۸
استعاره	۳۴۰
مراعات نظیر	۳۴۸
تشخیص	۳۵۳
تلمیح	۳۶۰
واج آرایه	۳۶۵
تکرار	۳۶۸
تناقض	۳۷۰
حسن تعلیل	۳۷۴
ایهام تناسب	۳۷۷
اسلوب معادله	۳۸۰
تکمیلی و اصطلاحات ادبی	۳۸۳
تست کلی آرایه‌های ادبی	۳۸۷

فصل ششم + پاسخ تمرین‌ها و چند انتخابی‌ها

پاسخ متون املائی - سراج - باب	۳۹۶
پاسخ چندانتخابی‌های فصل دوم	۳۹۷
پاسخ تمرین‌های فصل دستور	۳۹۸

فصل هفتم + پاسخ تشریحی تست‌ها

پاسخ‌های تشریحی	۴۰۵
-----------------	-----